

מדינת ישראל
משרד החינוך

א. סוג הבחינה: בגרות לבתי ספר על-יסודיים
ב. בגרות לנבחנים אקסטרניים
מועד הבחינה: קיץ תשס"ט, 2009
מספר השאלון: 105,931177

שיטות מחקר במדעי החברה (מתודולוגיה)

יחידת לימוד אחת

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שעה אחת.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שני פרקים.

פרק ראשון	–	(20x2)	–	40 נקודות
פרק שני	–	(20x3)	–	60 נקודות
סה"כ	–		–	100 נקודות

ג. חומר עזר מותר בשימוש: אין.

ד. הוראות מיוחדות: (1) כתוב בצורה תמציתית ומדויקת.
(2) בתשובותיך השתמש במושגים שלמדת.

כתוב במחברת הבחינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך לכתוב כטיוטה (ראשי פרקים, חישובים וכדומה).
רשום "טיוטה" בראש כל עמוד טיוטה. רישום טיוטות כלשהן על דפים שמחוץ למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה!

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

בהצלחה!

/המשך מעבר לדף/

ה ש א ל ו ת

פרק ראשון (40 נקודות)

קרא בעיון את הקטע שלפניך, וענה על שתיים מהשאלות 1-4 (לכל שאלה – 20 נקודות).

חלוקת עבודות הבית במשפחה בישראל

(מעובד על פי: אי גליקמן, עי אורן, ני לוי-אפשטיין, משפחה ישראלית חדשה? תפקידי מין וחלוקת עבודה במשפחה בראשית המאה ה-21)

במשפחות רבות בישראל שני בני הזוג עובדים מחוץ לבית, וביצוע המטלות בבית הופך לא אחת מוקד למחלוקות בין בני הזוג השבים עייפים מעבודתם. במחקר שבדק את עמדות הציבור בישראל כלפי חלוקת העבודות בבית, נאספו נתונים באמצעות ראיונות ושאלונים. המדגם כלל 1209 נבדקים המהווים מדגם מייצג של כלל האוכלוסייה הבוגרת בישראל, מהם 1036 יהודים ו-173 ערבים. הנבדקים נשאלו מי מבצע את עבודות הבית – הגבר, האישה, שניהם או אדם אחר. כמו כן הם נשאלו מהי תדירות המחלוקות בין בני זוג בנוגע לחלוקת-עבודות הבית.

חלק מן הנתונים שנאספו במחקר מוצגים בלוחות 1-2.

לוח 1: חלוקת המטלות בבית לפי מבצע המטלה וסוג המטלה (באחוזים)

קטנים	תיקונים	קניות	טיפול בחולים	ניקיון	הכנת ארוחות	כביסה	
15	40	45	60	70	80	אישה מבצעת לבד	
65	20	3	2	3	4	גבר מבצע לבד	
10	38	50	20	25	13	גבר ואישה מבצעים יחד	
10	2	2	18	2	3	אדם אחר מבצע	
100	100	100	100	100	100	סה"כ	

לוח 2: תדירות המחלוקות בין בני זוג בנושא חלוקת עבודות הבית, על פי לאום ומין (באחוזים)

ערבים		יהודים		
גברים	נשים	גברים	נשים	
2	14	7	9	מספר פעמים בשבוע
18	21	10	9	מספר פעמים בחודש
21	21	11	9	מספר פעמים בשנה
29	21	19	22	לעיתים רחוקות
30	23	53	51	אף פעם
100	100	100	100	סה"כ

ענה על שתיים מהשאלות 1-4 (לכל שאלה – 20 נקודות).

בשאלות שבחרת ענה על שני הסעיפים א-ב (לכל סעיף – 10 נקודות).

1. א. החוקרים הסיקו כי יש חלוקת עבודה ברורה של עבודות הבית בין נשים לגברים.

ב. הבא מלוח 1 ארבעה נתונים משתי מטלות (לכל מטלה – שני נתונים), התומכים במסקנה זו.

2. א. על פי לוח 1, ציין באיזו מטלה רמת שיתוף הפעולה בין בני הזוג היא הגבוהה ביותר, ובאיזו מטלה יש מעורבות גבוהה ביותר של אדם אחר. נמק על פי הלוח.

3. א. הצג משתנה תלוי ומשתנה בלתי-תלוי של המחקר שתוצאותיו מוצגות בלוח 2.

ב. באיזה סולם נמדד המשתנה התלוי בלוח 2?

4. א. אחת המסקנות שאפשר להסיק מלוח 2 היא כי נשים וגברים יהודים מסכימים

בניהם יותר מנשים וגברים ערבים בעניין "תדירות המחלוקות בנושא חלוקת עבודות הבית". נמק על פי הלוח.

ב. מהי ההגדרה האופרציונלית של המשתנה "תדירות המחלוקות" במחקר זה?

5. א. המדגם במחקר המתואר בקטע הוא מדגם מייצג שנדגם בדגימת שכבות.

ב. הסבר מהו מדגם מייצג, וציין איזו אוכלוסייה המדגם שבקטע מייצג. הסבר מהי דגימת שכבות.

/המשך בעמוד 4/

פרק שני (60 נקודות)

ענה על שלוש מהשאלות 5-8 (לכל שאלה – 20 נקודות).

בשאלות שבחרת ענה על שני הסעיפים א-ב (לכל סעיף – 10 נקודות).

5. חוקרים הגדירו "יוקרת מקצוע" כך: החשיבות שאנשים מייחסים למקצוע מסוים.

א. איזה סוג הגדרה הוא זה? נמק.

ב. נסח השערה שבה "יוקרת מקצוע" היא משתנה תלוי.

6. מחקר מצא שיש מתאם של 0.54 בין אכילת ממתקים לבין צפייה בערוצי הילדים בטלוויזיה.

א. האם אפשר להסיק מהמצא שצפייה בטלוויזיה גורמת לאכילת ממתקים? נמק.

ב. חוקרים מצאו מתאם שלילי בין צפייה מרובה בטלוויזיה לבין הצלחה בלימודים.

נסח השערת מחקר שעל פיה המתאם השלילי נובע מקשר סיבתי בין שני המשתנים האלה.

7. איסוף נתונים במחקר איכותני.

א. הצג יתרון אחד לכך שבמחקר איכותני אפשר לנתח את הנתונים במהלך איסופם.

ב. הצג יתרון אחד וחסרון אחד של הריאיון ככלי לאיסוף מידע.

8. ממוצע גיל הנערות שנבחרו למחקר "נערות מעריצות להקות פופ" הוא 14, השכיח

הוא 15 והחציון הוא 16.

א. הסבר מהו ממוצע, מהו שכיח, ומהו חציון.

ב. האם במדגם חייבת להיות נערה בת 14? נמק.

האם במדגם חייבת להיות נערה בת 15? נמק.

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך